

Міністерство освіти і науки України
Кафедра політичних наук і права
Рада молодих вчених Університету Ушинського
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

VI Всеукраїнська науково-практична конференція
студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»
22 травня 2026 року

м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073(477)

С91

Рекомендовано до друку рішенням

Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 26 червня 2026 року)

Рецензенти:

Коч С. В., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Гедікова Н. П., доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

С91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2026 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. пол. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026. 266 с.

22 травня 2026 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти, представники дипломатичної служби України. До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії, права та філософії.

© автори тез

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026

Западня Владислава	ПРАВОВИЙ СТАТУС ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ	61
Зозуля Ольга	ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПОКАРАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ	64
Іванченко Лариса	КВАЛІФІКАЦІЯ ГОТУВАННЯ ТА ЗАМАХУ НА ЗЛОЧИН ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ ЗА ЇХ СКОЄННЯ	68
Каменчук Тетяна	ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	71
Торпан Юрій	НА ПОЛІТИЧНУ АКТИВНІСТЬ МОЛОДІ	
Кісельова Єлизавета	ТЕНДЕНЦІЇ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНО- ПОЛІТИЧНОГО МАРКЕТИНГУ НА ГРОМАДЯНСЬКУ АКТИВНІСТЬ УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ	77
Кохно Софія	МАСОВО-КОМУНІКАЦІЙНІ ПОДІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	81
Кравченко Анастасія	АДМІНІСТРАТИВНА	84
Кушніренко Ірина	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ НЕДІЙСНІСТЬ ТА НІКЧЕМНІСТЬ ПРАВОЧИНУ: ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ВСТАНОВЛЕННЯ	86
Лагутін Микита	ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ	86
Лебедь Марія	ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ СУПЕРЕЧНОСТІ НАВКОЛО ЗАНГЕЗУРСЬКОГО КОРИДОРУ	90
Ляшенко Софія	ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ЧИННИК СТІЙКОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КРИЗ	94
Малець Вікторія	ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЛІ НАТО В УРЕГУЛЮВАННІ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ	98

ПРАВОВИЙ СТАТУС ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ

Западня Владислава Віталіївна

студентка 4 курсу спеціальності «Право», Навчально-науковий інститут
психології та суспільних наук,
Університет Ушинського, м. Одеса

Науковий керівник:

Долженков Олександр Федорович,

д. юрид. н., професор,
професор кафедри політичних наук і права,
Університет Ушинського, м. Одеса

В умовах цифровізації суспільних відносин та активного використання інформаційно-комунікаційних технологій особливого значення набуває питання використання електронних доказів у судовому процесі. Значна частина юридично значущої інформації сьогодні створюється, передається, зберігається в електронному форматі, що зумовлює необхідність належного правового регулювання порядку використання таких доказів у судочинстві.

Першим важливим питанням є визначення поняття та правової природи електронних доказів. Електронний доказ - це інформація в електронній (цифровій) формі про обставини справи (електронні документи, фото, відео, аудіо, веб-сторінки, метадані, бази даних тощо). Дані можуть зберігатися на носіях або в Інтернеті. Наприклад, ст.100 ЦПК України містить деталізований перелік таких форм, завдяки цьому підхід враховує швидкий розвиток техніки. Вчені звертають увагу на властивості е-доказів. Так С. Г. Сафронов та А. В. Минбалєєв відносять їх до «задокументованої інформації, представленої в електронній формі, придатної для сприйняття через комп'ютери». М. В. Горелов підкреслює, що е-докази - це цифрові, звукові чи відео відомості про факти, важливі для розгляду справи. Це узгоджується з визначеннями ЦПК/КАС, де

перелік форм доказів відкритий, а не замкнений. О. Ю. Гусєв вказує на «широке розуміння поняття е-доказів» і неможливість їх чіткого поділу на види. Електронні докази прирівняні до письмових і речових доказів, що підкреслює їх роль. Водночас для них встановлено особливі правила: наприклад, паперовий знімок е-доказу не є письмовим доказом. Це означає, що подання лише фотокопії електронного повідомлення або веб-сторінки не тягне наслідків письмового доказу, якщо не додано оригінал чи засвідчену копію. Науковці також зауважують роль доказової презумпції: приймаючи е-доказ, суд припускає його допустимість, якщо не доведено протилежне. Хоча деякі автори пропонують класифікувати е-докази (за типом носія, способом створення тощо), провідні дослідження свідчать про неможливість вичерпного поділу через різноманіття форм. Важливо, що перелік у законі не є остаточним - наприклад, до е-доказів можуть належати й записи з'ясування обставин через судові експертизи на електронних носіях.

Другим важливим питанням є порядок подання, дослідження та оцінки електронних доказів у судовому процесі. Ст.100 ЦПК і ст.99 КАС передбачають, що е-докази подаються в оригіналі або в електронній копії, на якій накладено кваліфікований електронний підпис згідно із законами «Про електронні документи» та «Про електронну ідентифікацію». Це означає, що для визнання е-доказу допустимим потрібно дотримати вимоги до електронного підпису. За Законом №851-IV (2003) оригінал електронного документа – це його електронний примірник з обов'язковими реквізитами та підписом автора, а отримання електронних копій має підтверджуватися відповідно до закону. Якщо копія подана без належного засвідчення або викликає сумнів, суд може вимагати оригінал; відсутність оригіналу при сумнівній автентичності призводить до недопущення доказу. Суд оцінює джерело та спосіб отримання е-доказів. Важливим є дотримання норм щодо доступу до інформації: С. Р. Сафонова та Д. М. Моїсеєнко зазначають, що легітимність деяких е-доказів, наприклад, даних з обмеженим доступом) залежить від виконання спеціальних правил - наприклад, закону «Про доступ до публічної інформації» або законодавства про персональні

дані. Електронні докази із приватного чи конфіденційного середовища мають бути зібрані з дотриманням прав осіб- інакше вони є недопустимими. Оновлене законодавство надало судам прямі процесуальні повноваження щодо е-доказів. Зокрема, частина 7 ст.85 ЦПК дозволяє суду за клопотанням сторони або з власної ініціативи оглянути веб-сторінку чи інші місця збереження даних в Інтернеті для встановлення й фіксації їх змісту. Це важливо для е-доказів із відкритих джерел – суд може безпосередньо досліджувати інформацію в мережі. Крім того, у разі потреби суд може призначати експертизу для з'ясування технічного змісту електронних даних (наприклад, розшифровки аудіозаписів чи аналізу метаданих). Як і інші докази, електронні доказові оцінюються за загальними критеріями: належності, допустимості, достатності та достовірності. У судовій практиці особливі дискусії викликають саме критерії допустимості та достовірності е-доказів. Наприклад, В. П. Феннич відзначає, що найчастіше виникають питання саме щодо того, чи можна вважати електронну інформацію допустимим доказом і чи вона достовірна. Для належності перевіряється наявність у даних інформації, що стосується фактів справи. Проблеми достовірності здебільшого зумовлені можливістю підробки електронних файлів чи невизначеністю їх походження. На думку дослідників, саме відсутність однозначних процедур оцінки на практиці ускладнює судову оцінку е-доказів. Проте КПК/КАС 2017 року дозволили суддям більше повноважень для встановлення автентичності (наприклад, ініціювати технічний огляд Інтернет-ресурсів або вимагати додаткових пояснень від учасників).

Отже, електронні докази є самостійним та перспективним засобом доказування у сучасному судовому процесі. Їх правовий статус визначається нормами процесуального законодавства та спеціальними законами у сфері електронного документообігу. Разом із тим розвиток цифрових технологій зумовлює необхідність подальшого вдосконалення законодавства, вироблення єдиної судової практики та розширення можливостей використання спеціальних знань для перевірки достовірності електронної інформації.

Список використаних джерел:

1. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року № 1618-IV (ст. 100 «Електронні докази»). Визначає поняття електронних доказів, порядок їх подання та дослідження в цивільному судочинстві.
2. Гусєв О. Ю. Правові презумпції та оцінка достовірності електронних доказів у цивільному процесі // *Правова держава*. 2019. № 35. С. 61–71.
3. Дяченко С. В., Шевчук В. Р. Електронні засоби доказування в цивільному процесі // *Правова держава*. 2021. № 42.
4. Штефан А. С. Електронні докази: ознаки та особливості використання // *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 6.
5. Парасюк М. В. Електронні (цифрові) докази в цивільному процесі // *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025.
6. Погорецький М. А. Цифрові (електронні) докази та цифрова форма доказів: розмежування понять і його значення для кримінального процесуального доказування // *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2026.

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПОКАРАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ

Зозуля Ольга Юріївна

Студентка 3 курсу спеціальності 081 «Право», Навчально-науковий інститут психології та суспільних наук, Університет Ушинського, м. Одеса

Науковий керівник:

Долженков Олександр Федорович,

д. юрид. н., професор, професор кафедри

політичних наук і права,

Університет Ушинського, м. Одеса

У нинішніх умовах розвитку суспільства особливої гостроти набуває питання злочинності серед неповнолітніх. Неповнолітні становлять особливу

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ**

**VI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

м. Одеса, 22 травня 2026 року

**Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ
тощо несуть автори.**